

Informacinis laiškas apie ekologinį žemės ūkį Centrinėje bei Rytų Europoje

NR 31

GRUODIS 2012

EkoConnect

Tarptautinės ekologinio žemės ūkio centras Centrinėje bei Rytų Europoje

Telefonas:
+49 351-20 66 172

Faksas:
+49 351-20 66 174

info@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

Mieli skaitytojai,

Šiuo metu turime priimti svarbų sprendimą, kuria kryptimi ateityje judės mūsų maisto tiekimo sistema. Klimato kaita nebėra tik mokslininkų diskusijų objektas, tai – realybė. Sausra JAV ir per didelė drėgmė Argentinoje stipriai pakenkė šių metų javų derliui, paskatino grūdų kainos kilimą pasaulinėje rinkoje ir padidino badą Sahelio regione Afrikoje. Tai buvo dar vienas pavojaus signalas, kad vargingiausieji nebeišgali nusipirkti maisto, tad nederėtų grūdų paversti automobilių kuru.

Christopher Stopes, Tarptautinės ekologinio žemės ūkio judėjimų federacijos (IFOAM) ES grupės prezidentas: „Žemdirbystės ir gamtos resursų tarpusavio priklausomybė yra esminė, siekiant užtikrinti ilgalaikį maisto saugumą. Ji išryškina būtinybę, kuo skubiau tinkamai įvertinti esminius gamtos iššūkius, kylančius ES maisto pramonei. Ekologinis žemės ūkis yra puikiai pritaikytas atsakyti į tokius išbandymus kaip vandens resursų valdymas, dirvožemio apsauga ir klimato kaita, kadangi jis pateikia sisteminių požiūrį į išteklių efektyvumą ir klimato poveikį.“

Vieni civilizacijos gyventojai gamtą teršia daugiau, kiti mažiau, bet visi mes, pasaulio piliečiai, esam atsakingi už esamą padėtį. Kiekvienas iš mūsų gali padaryti bent šį tą, kad sumažintų užterštumo poveikį ir klimato kaitą. Vienas esminių faktorių – perėjimas prie darnesnės žemdirbystės. Visi kartu pasakykime pasauliui, jog esame už žalesnę ateitį! Paaiškinkime savo šeimoms, draugams, kolegoms ir partneriams, kodėl verta remti ekologinį judėjimą! Visi drauge mes tai galime!

Linkime gero skaitymo!

Mieli skaitytojai, rėmėjai, kolegos ir partneriai, linkime jums laimingo ir ramaus Kalėdų meto ir sėkmingos 2013 metų pradžios!

Gatis Caics & Bernhard Jansen, EkoConnect

Iš anglų kalbos vertė Ramunė Drankinaitė

* * * * *

Turinys:

1. Bendroji žemės ūkio politika, 2014 – 2020 m.: ilgalaikio žemės ūkio paieška?
2. Regioniškas pardavimo argumentas? Šia tema diskutuojama visoje Europoje
3. Ekologiškas vištų dedeklių auginimas
4. Ekologinė prekyba, perdirbimas ir rinka trijose Baltijos šalyse
5. Ekologiški grūdai iš Lietuvos eksportui į Skandinaviją ir Vakarų Europą
6. Darbiniai gyvuliai – modernu ar atgyvena?
7. Naujas bendras ekologinio ženkinimo tinklas Europos mastu
8. Ekologinio Marketingo Forumas 2013 – nauja tinklų kūrimo koncepcija ir išplėstinė paroda
9. Naujos, su ekologine žemdirbyste susijusios knygos
10. Artėjantys renginiai

EKOCONNECT
Organic Agriculture Moving East

Register until February 28, 2013 to get
EARLY BIRD DISCOUNT

Organic Marketing Forum

European East-West Organic
Trade Exhibition and Networking Conference
June 17 - 19, 2013 in Warsaw

www.organic-marketing-forum.org

1. Bendroji žemės ūkio politika, 2014 – 2020 m.: ilgalaikio žemės ūkio paieška?

Šiomis dienomis, kol į dešimtį kalbų yra verčiamas šis straipsnis, Europos sąjunga sprendžia Europos žemės ūkio ateities klausimus.

„Visoje Europoje, maisto pramonės ir ekologinio ūkininkavimo sektoriuje reikia radikalių pokyčių. Yra begalė problemų, tokių kaip aplinkos tarša, biologinės įvairovės praradimas, derlingos dirvos erozija, vandens tarša, dėl netinkamomis sąlygomis laikomų galvijų.“ Šiomis mintimis, aktualią diskusiją apie kitų metų žemės ūkio politiką Europos sąjungoje komentavo Christopher Stopes, IFOAM ES grupės prezidentas. Milijonai Europos žemės ūkio dirvožemio hektarų yra nualinti, todėl viena iš labiausiai svarstomų problemų būtų, kaip palaikyti dirvožemio derlingumą. Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) 2014-2020 metų pasiūlymuose pateikti trys svarbiausi prioritetai: konkurencinga maisto gamyba; vadyba, skatinanti gamtos turtų atsinaujinimą; klimato kaitos sušvelninimas, skatinant darnų žemės ūkio ir teritorijų vystymąsi.

Pagal dabartinį BŽŪP komisijos pasiūlymą, panaudojus sudėtingą formulę, bazinės išmokos būtų pakoreguotos taip, kad valstybės, kurios šiuo metu gauna mažiau nei 90 % ES vidurkio, gautų daugiau, tuo tarpu „senoms“ valstybėms narėms, išmokos būtų sumažintos 1 – 7 %. Tokiu būdu, išmokos būtų suvienodintos laipsniškai. Tačiau naujosios ES valstybės narės (pvz. Baltijos šalys, Lenkija, Čekija, Slovakija, Rumunija, Bulgarija), kurioms tiesioginės išmokos turėtų padidėti, visgi išmokas gaus mažesnes, nei ES vidurkis. Kai kurių Vidurio ir Rytų Europos šalių vyriausybės pateikė pasiūlymus vienodoms išmokų sąlygoms.

Ūkininkai, siekdami realizuoti klimato ir aplinkos politikos tikslus ir norėdami gauti tiesiogines išmokas, privalo įgyvendinti tam tikrus reikalavimus: skatinti augalų įvairovę, taip vadinama 3 vienetų rotacija, kuomet maksimaliai 70 % dirvos ploto sudaro vienos rūšies augalai; nuolat prižiūrėti pievas bei ne mažiau kaip 7 % ploto apsodinti gyvatvorėmis ar gėlių juostomis.

Be to, minėtos priemonės, ateityje bus numatytos konkrečioms probleminėms sritims, tokioms kaip mažos įmonės, jaunieji ūkininkai ar rajonai, kuriuose esama specifinių gamtinių kliūčių, tuo tarpu likusi lėšų dalis (maždaug 50 %) bus numatoma tiesioginių išmokų pavidalu. Tiksliai įmoka vienam hektarui bus nustatyta valstybės valdžios.

Ką šis planas reikštų ekologiniams ūkiams? Ekologinis ūkininkavimas bus taikomas šiuo pagrindu. Pirma, ekologiniai ūkiai be papildomų būtinų skatinimo priemonių vykdys ekologinę plėtrą. Antra, ekologinis ūkis taptų kaip kaimo plėtros politika, priešingai nei tai buvo 90-aisiais metais, kuomet ekologinis ūkininkavimas buvo kaip viena iš daugelio aplinkos apsaugos priemonių. ES parlamente užsitęsusių diskusijų metu buvo ieškoma priemonių kaip sumažinti atitinkamus reikalavimus ekologiškai ūkininkaujantiems ūkiams.

Kaip svarbią priemonę, kovojant su didelio masto ūkininkavimu, BŽŪP Europos komisijai siūlo riboti paramą, kurios dėka bet kuris ūkis, pagal bazinės išmokos schemą gauna 300 000 eurų per metus. Bazinės išmokos, viršijančios 150 000 eurų per metus, būtų sumažintos pagal tam tikrą formulę. Tokiu būdu būtų labiau apsaugota kaimo plėtra ir mažos iniciatyvos.

Jau nuo pradžių derybos turėjo vykti apie BŽŪP (kaip rašyta anksčiau) ateitį Europoje, kaimo bendruomenės bei ilgalaikį maisto produktų saugumą. Visgi, atsižvelgiant į ekologinę žemdirbystę, vienas iš prioritetinių, sprendimus priimančių Europos parlamento, Žemės ūkio komiteto bei žemės ūkio ministerijos narių pokalbio klausimų būtų tvaresnio žemės ūkio skatinimas. Finansinės krizės laikotarpiu kalbama apie galimą ES biudžeto mažinimą. Lapkričio 14 d., ES vadovų tarybos pirmininkas Hermann van Rompuy, atsižvelgdamas į dabartinį (2007 – 2013 metų) kaimo plėtros biudžetą paskelbė „kompromisinį pasiūlymą“, kuriuo siekiama sumažinti tiesiogines BŽŪP „žaliojo komponento“ išmokas, taip pat kaip ir kaimo plėtros biudžetą mažinti 13 %. Stiprus kaimo plėtros fondas vaidina svarbų vaidmenį įgyvendinant ES socialinius-ekonominius, ekologinius prioritetus, todėl neturėtų būti griežtų biudžeto mažinimo priemonių auka. Lapkričio 22-23 d., Briuselyje, ES lyderiai atvyko į viršūnių susitikimą, priimti sprendimo dėl 2014-2020 metų biudžeto. Tačiau derybos neįvyko ir kompromisas nebuvo rastas. Galutinių derybų tikimasi sulaukti 2013 metais vasario – kovo mėn.

Martin Haeusling, žaliųjų agrarinės politikos pranešėjas Europos parlamente kalbėjo: „Žalieji ketina bendradarbiauti su Europos ir nacionalinėmis institucijomis, palaikančiomis aplinką tausojantį ūkininkavimą bei skaidrų lėšų paskirstymą. Savo siūlomais pakeitimais mes stengsimės pakeisti BŽŪP kryptį į ekologiškesnę ir sąžiningesnę Europos žemės ūkį.“

Isabele Autissier, Prancūzijos Žemės ūkio departamento WWF prezidentė teigia: „Per kitas derybas valstybių ir vyriausybės lyderiai turi užtikrinti, kad tiesiogines išmokas ūkiai gautų tik tuo atveju, jei laikysis dabar galiojančių „žaliųjų“ priemonių. Iki šiol buvo per mažai apie tai kalbama. Tęsti dabartinę tvarką, dalinant banko čekius nesilaikantiems teisingos ūkininkavimo praktikos, yra nepriimtina šiuo, ekonominių sunkumų laikotarpiu.“

IFOAM ES grupė ir toliau ES lygmeniu aktyviai atstovauja BŽŪP narių interesus, siekiant pereiti prie ekologiškesnės ir teisingesnės BŽŪP. BŽŪP reformai turi tecti svarbiausias vaidmuo ES ekologinio žemės ūkio srityje. Tinkama maisto ir žemės ūkio sistemų finansavimo nuostata per kitus metus padėtų pereiti nuo dabartinio prie patvaraus ūkininkavimo.

Priemonės kitam BŽŪP laikotarpiui dar nėra numatytos, tačiau panašu, kad jau yra žengti bent keli žingsniai ilgalaikio žemės ūkio link. Paskutines naujienas rasite [WWF website](#) tinklapyje, taip pat kituose šaltiniuose: [IFOAM EU Group](#), [Organic Research Centre](#), [Forschung "Greening the CAP"](#), [Publikation "The truth behind the CAP"](#) bei Vikipedijoje - [Veröffentlichung bei "Wikipedia"](#)

Autorius: Gatis Caics, EkoConnect

Iš vokiečių kalbos vertė: Zita Šidlauskaitė

* * * * *

2. Regioniškas kaip pardavimo argumentas? Šia tema diskutuojama visoje Europoje

Regioninė prekė populiarėja visose šalyse. Vartotojas tikisi, kad švieži produktai, tokie kaip: pienas, mėsa, kiaušiniai, vaisiai ir daržovės atvežti ne iš toli. Šią tendenciją pastebėjo ne tik ekologinių maisto produktų gamintojai.

Žodis „regioninis“ nenusako vartotojo suvokimo

Sąvokos „regionas“ arba „regioninis“ nėra vienareikšmiškai apibrėžiamos, ir lyginant su saugomu kilmės vietos nurodymu, nesutvarkytos įstatymiškai. Sakydami žodį „regionas“ turime omenyje geografinius ir istorinius ryšius, arba kultūrinius, kaip tai apibrėžia kalba? Ar sąvoka „regioninis“ asocijuojasi vartotojui su tam tikru „regionu“ ar su erdviu (kultūriniu) atstumu tarp gamintojo ir vartotojo?

Vokietijos žemės ūkio draugijos (DLG) studijos teigia, kad 86 % apklaustųjų vartotojų sąvoką „regioninis“ yra girdėję. Ir beveik visiems ji asocijuojasi su „produktais iš regiono“. Vienai pusei apklaustųjų „regioniškas“ reiškia didelę teritoriją aplink miestą, kitai pusei - jų federalinę žemę/provinciją. Kai kurie buvo pasiruošę už vietinius maisto produktus mokėti 15 % daugiau, kiti į atkainį žiūrėjo neigiamai.

Regionališkumas vartotojui suteikia galimybę turėti sąsają su prekės kilmės vieta, o tai kelia jo pasitikėjimą gamintoju ir kokybę. Be to, mažesni transportavimo atstumai laikomi ekologiškesniais. Tokie kriterijai kaip: energijos sąnaudos gaminant, sandėliavimas ir logistika bei transportavimo priemonės ir apsipirkimo vieta (centrinis prekybos centras arba ūkininko kiemas) priklauso nuo vartotojų.

Regionališkumo tema labai svarbi 96 % Vokietijos prekybos įmonių. Prekybos centrai regionališkumą nori apibrėžti kuo plačiau, kad nesuplanuotų per mažų kainų ir nepraleistų galimo pelno. Šiuo metu kiekvienas prekybos centras (ir kai kurie gamintojai) regionališkumą apibrėžia taip, kaip jiems palankiau.

Pavyzdžiui: Lidl parduotuvėje parduodami produktai iš visos Vokietijos vadinami „gabalielis gimtinės“ („ein gutes Stück Heimat“), bet jie nėra tiesiogiai iš regiono.

Regioniniai prekių ženklai, tiksliau nusakantys kilmę, paplitę Vokietijos prekybos centrų tinkle Feneberg. Regioninis jų prekės ženklas „Iš čia“ apibūdina produktus, kurie pagaminti 100 km spinduliu aplink Kempten, bet Austrijos sienos jie neperžengia.

Drezdeno Food coop vartotojų kooperatyvo nariams maisto produktus tiekia gamintojai ir perdirbėjai iš Drezdeno apylinkių. Šie produktai ženklinami gamintojų adresais ir žymimi regioninėmis etiketėmis.

2012 m. rugpjūčio mėnesį, federalinės žemės ūkio ministrės iniciatyva, remiant tradiciniais ir ekologiškų produktų mažmenininkams bei kitoms remiančioms draugijoms, Vokietijoje buvo įkurtas „regioninis langas e.V“. Nuo 2013 metų pradžios „regioninis langas“ penkiuose pavyzdiniuose regionuose suteiks vartotojui informacijos apie produkto kilmę ir padės apsispręsti, kurią prekę jam pirkti.

Kitose šalyse ši sritis jau yra gerokai pažengusi į priekį ir turi galiojančias direktyvas. Čekijoje buvo sukurti regioniniai prekių ženklai, jie yra saugomi ir sertifikuoti. Sukurti 22 regionai, vienas iš jų peržengia sienas ir yra Slovakijoje. Regionališkumas vertinamas taškų sistema. Taškai suteikiami pagal gamybos laipsnį, žaliavų kilmę ir tradicijas. www.regional-products.eu

Latvijoje prekybinio ženklo kokybę garantuoja „Žalioji šaukštas“ (www.karofite.lv). Produktų gamybai šalyje naudojama beveik 75 % žaliavų iš savos šalies ar regiono. Juose nėra GMO ir nenaudojami dirbtiniai dažikliai.

Bio-Markt in Jelenia Góra, Lenkija

Reikia tikėtis, kad tendencija su vieningais „regionališkumo“ kriterijais nesustos už pavienių šalių sienų. Taip pat kyla klausima dėl vartotojų prioritetų renkant tarp „Bio arba Regioninio“ arba „Bio ir Regionio“. Bio produkcijos gamintojai turi galimybę ne tik regionalizacijai, bet ir bio vertę pritraukti naujų vartotojų grupių.

Autorė: Inka Sachse ir Michael Aust, EkoConnect. Vertimas iš vokiečių kalbos: Burokaitė Simona

* * * * *

3. Ekologiškas vištų dedeklių auginimas

Taisyklingas gyvulių laikymas - yra svarbi ekologiškų maisto produktų pasirinkimo priežastis vartotojui. (Ökobarometer 2012) Reportažuose buvo informuota apie prastas vištų dedeklių laikymo sąlygas, kurios sukėlė dvejonių, dėl ekologinio ir įprastinio vištų dedeklių laikymo. Todėl turi būti pateikti esminiai skirtumai tarp ES ekologinio potvarkio, dėl vištų dedeklių laikymo ir įprastinės sistemos. Pavienės draugijos pranoksta keliamus reikalavimus.

Priešingai nei įprastinėje vištų dedeklių laikymo sistemoje, tvarte gali būti auginama ne daugiau nei 3000 vištų. (didžiausia vištų pulko leistina riba - 3000 vištų viename tvarte.) Vištų kiekis yra ribojamas pagal žemės ūkio naudmenų dydį. Vienam hektarui priskiriama 230 dedeklių. Viename kvadratiname metre laikoma ne daugiau nei 6 vištos, vienam paukščiui skirta maždaug 1600 cm², dvigubai daugiau nei įprastuose, mažuose narvuose. Bent trečdalis tvarto grindų turi būti tvirtos konstrukcijos, skirtos kapstymuisi ir kreikimui. Lizdo plotas turi būti ne mažesnis nei 120 m². Vienai vištai turi būti skirta ne mažiau kaip 18 cm laktos. Didžioji tvarto dalis turi būti skirta mėšlo kanalui. Laikant vištas ekologiškai labai svarbios landos. Kiekvienas paukštis turi turėti maždaug 4 m² priėjimą prie landų. Daugiau nei 50 % landos ploto turi būti uždengta plėvele (VO (EG) Nr. 889/2008).

Ekologiniuose reikalavimuose minima, kad vištos dedeklės turi turėti galimybę išeiti iš tvarto į lauko aptvarus. Šią vištų laikymo sistemą nesudėtinga pritaikyti turimiems pastatams. Plečiant šią sistemą, siūloma padaryti patalpą po pastoge, už tvarto. Šį „žiemos sodą“ būtų galima naudoti nepriklausomai nuo oro sąlygų. Mažos pastogės arba medžiai ir krūmai apsaugotų vištas nuo plėšrių paukščių, vištos galėtų vaikščioti po visą lauko aptvarą ir būtų ne vien tik prie tvarto.

Nuotrauka: Globogal, Ökovoltag

Tvartai gali būti su lentynomis ar su grindimis. Esminis lentynų požymis tas, kad naudojama trečia dimensija. Vištos lengvai pasiekia, bet kurią lentynos vietą ir aukščiau pakeltas laktas.

Skirtingi gamintojai siūlo įvairių tipų lentynų sistemas. Erdvėje, esančioje po paaukštintomis lentynomis, galima įrengti kapstymosi vietą. Vištos gali laisvai vaikščioti iš vienos tvarto pusės į kitą. Išmatos iš tvarto šalinamos mėšlo konvejeriu.

Grindų priežiūra mažesniuose ir pertvarkytuose tvartuose yra paprastesnė. Šioje vištų dedeklių laikymo sistemoje įrengiama mėšlo duobė ir uždengiama grotelėmis ar lentjuostėmis. Lentjuostės gali būti naudojamos ir kaip laktos, ir kaip kapstymosi zona, kuri turi sudaryti mažiausiai 1/3 tvarto ploto. Lizdai šiek tiek pakeliami ir pritvirtinami prie sienos. Dėl prasto apšiltinimo, žiemą šioje sistemoje gali prireikti papildomo šildymo.

Kilnojamos vištidės - tai dar viena galimybė ekologiškai laikyti vištas dedekles. Kilnojamos vištidės gali būti perkeliamos iš vienos vietos į kitą. Priklausomai nuo vištų kiekio, vištidės gali būti skirtingų didžių ir su lentynomis. Reguliariai perkeliant vištidę iš vienos vietos į kitą, naujas vištų pulkas gyventų geresnėmis sąlygomis, ataugtų žolė arba būtų galima pasėti naują. Kilnojamos vištidės padėtų pritraukti klientus, jei jas pastatytumėte netoli kelio ir apklijuotumėte užrašais.

Nuotrauka: Vištidės statyba, Iris Weiland e.K

Šaltinis: Oekolandbau.de, huehnermobil.de

VO (EG) potvarkis Nr. 889/2008 komisija, EGOekoVO priedas3, Bioland, www.mobilstall.de, Naturland, Ökobarometer 2012

Autorius: Andrea Mühler, EkoConnect; Vertimas iš vokiečių kalbos: Burokaitė Simona, Redagavo: Zita Šidlauskaitė

* * * * *

4. Ekologinė prekyba, perdirbimas ir rinka trijose Baltijos šalyse

Nepaisant politinės situacijos, istorijos ir kitų faktorių panašumo trijose kaimyninėse šalyse, ekologiškos produkcijos perdirbimo ir prekybos srityse yra keletas skirtumų.

Vien tik ekologiškai eksploatuojamo žemės ploto dalis bendrame žemės ūkio plote Lietuvoje užima 5,2%, Latvijoje – 9,2%, Estijoje 12,8% (2010), 2011 metais tai sudarė 99 410 hektarų Lietuvoje, 130 059 Latvijoje ir 101 906 Estijoje. 2/3 ekologiškai eksploatuojamos žemės Estijoje yra ganyklos, tuo tarpu Latvijoje jos sudaro tik 40%, o Lietuvoje – 21%. 75% ekologiškai dirbamos teritorijos Lietuvoje yra ariama žemė ir 90% jos skirta grūdiniams kultūroms ir ankštinėms daržovėms auginti. Tuo tarpu Latvijoje ir Estijoje daugiau nei 60% ariamos žemės naudojama augalinių pašarų auginimui. Daugiausia tai priklauso nuo klimato ir dirvožemio skirtumų šiose šalyse. Kitas veiksnys – nevienodos ES subsidijos grūdinių kultūrų augintojams: Estijoje jiems skiriama 119, Latvijoje 109, o Lietuvoje 215 eurų už hektarą.

Estija keliais žingsneliais lenkia savo kaimynes ekologiškos mėsos produkcijos ir perdirbimo srityje (daugiausia jautienos ir ėrienos), pernai pradėtas vykdyti eksportas. Latvija gali didžiuotis ekologiško bulvių krakmolo gamintoju „Aloja Starkelsen“ ir savo ekologiškos kosmetikos lyderiu, vadovaujamu „Madara Cosmetics“. Lietuva savo šiaurines kaimynes lenkia ekologiškų grūdinių ir ankštinių kultūrų produkcija ir eksportu (pasak skirtingų šaltinių, per metus eksportuojama iki 35 000 tonų). Lietuvoje veikia kelios įmonės, užsiimančios ekologiškų grūdų prekyba ir iš ūkininkų superkančios grūdus eksportui, daugiausia į Skandinaviją ir Vokietiją. Estijoje ir Latvijoje grūdus supirkinėti eksportui pradėta tik prieš keletą metų. Kai kurie didžiausi Baltijos šalių ekologiškų grūdinių kultūrų augintojai patys tiesiogiai palaiko kontaktus ir vykdo eksportą, daugiausia į Vokietiją.

Ekologiškų prekių parduotuvių ir pačių ekologiškų gaminių prekybos centruose daugiausia galima rasti Estijoje. Viena iš priežasčių, ko gero, yra kiek greitesnis ekonomikos augimas per pastaruosius dvidešimt metų šioje šalyje nei jos pietinėse kaimynėse. Ekologiškų prekių paklausa šiuo metu Estijos rinkoje viršija pasiūlą. Estijos kooperatyvas „Eesti Mahe“, pradėjęs veiklą 2003 metais nuo ekologiškos mėsos prekybos, šiandien prekybos centrams, pavyzdžiui „RIMI“, siūlo platų asortimentą estiškų ekologiškų prekių ir sulaukia teigiamo atsako iš pirkėjų. Prekybos centrų tinklas Lietuvoje „Maxima“ taip pat pateikia platų pasirinkimą lietuviškų ekologiškų gaminių ir prekės ženklų. Tai atrodo ypatinga net lyginant su Vakarų Europos prekybos centrų pasiūla. Tiek „RIMI“, tiek „Maxima“ parduoda vietinių gamintojų produktus ir Latvijoje. Visose trijose šalyse prekybos centrai ir vien tik (arba beveik vien tik) ekologiškais prekėmis prekiaujančios parduotuvės užima 30-45% nacionalinės ekologiškų prekių rinkos, be to, daug ekologiškos produkcijos parduodama ūkininkų turgeliuose ir internetu. Vidutinės vienam žmogui tenkančios metinės išlaidos ekologiškam maistui Lietuvoje ir Latvijoje yra 2 eurai, Estijoje – nuo 3 iki 5 eurų (remiantis skirtingais tyrimais).

Nepaisant didelių pagaminamos ekologiškos žaliavos kiekių, net iki 80% ar daugiau tam tikros produkcijos (pieno, daržovių, mėsinių galvijų, o Estijos bei Latvijos atveju ir grūdų) parduodama kaip įprasta, ne ekologiška, arba sušeriama gyvuliams. Tuo pat metu į šalis brangiai importuojama daug ekologiško maisto produktų iš Vakarų Europos. Pagrindinė to priežastis – neišvystytas ekologišką žaliavų perdirbimo sektorius, panašiai kaip ir kitose Rytų Europos šalyse. Pradėti ekologišką gamybą reikalauja didelių finansinių ir laiko sąnaudų, taip pat atitinkamų taisyklių ir griežto Europos higienos standartų aiškinimo iš vietinės valdžios pusės. Įprastiems gamintojams pereiti prie ekologiniu ženklu pažymėtos produkcijos yra sudėtinga (reikia laiko ir papildomų išlaidų atskiriant ekologišką produkciją nuo neekologiškos, sudarant jos gryninimo planus, t.t.), naudojama technika yra pritaikyta didelio masto gamybai ir turi dirbti pilnu pajėgumu, kad užtikrintų pelningumą. Be to, nepakanka vietinių tiekėjų, galinčių garantuoti ilgalaikį ir stabilų tinkamos kokybės ekologiškų žaliavų tiekimą reikiamais kiekiais, tad kyla poreikis jas importuoti iš kitų šalių. Dažnai nėra vietinių ekologiškų maisto priedų (pvz., prieskonių), todėl juos mažais kiekiais tenka brangiai pirkti iš užsienio. Visa tai nulemia aukštesnę galutinio produkto kainą rinkoje, kur konkurencija su ekologiškų prekių ženklais iš užsienio ir įprastai pagamintais vietiniais produktais jau ir taip yra didelė. Dauguma vartotojų dėl savo pajamų lygio nėra pasirengę mokėti daugiau už ekologiškas prekes. Kita priežastis yra ta, kad vartotojams trūksta žinių, kuo skiriasi, pavyzdžiui, ekologiškas ir „natūralus“, „sveikas“ ar „iš ūkininkų pirtas“ maistas. Ekologiška gamyba daugiausia vykdoma smulkaus verslo įmonių, kurių skaičius pastaraisiais metais išauga net iki 50% per metus. Latvijoje šiandien veikia 129 smulkūs gamintojai, Estijoje 2011 metais jų buvo 55, o Lietuvoje 2010 metais – 70.

Keletas ekologiškos gamybos sektorių yra palyginus gerai išvystę visose trijose Baltijos šalyse: pavyzdžiui, arbatos, augalinės kosmetikos, aromatinių ir medicininių augalų, medaus, pieno produktų bei uogų sulčių. Paklausa trūkumas vietinėje rinkoje lemia mažą skaičių ekologiškų malūnų ir skerdyklų, kas savo ruožtu stabdo grūdų ir mėsos perdirbimo sektorių, turintį didelį ateities potencialą.

Šiuo metu mėsiniai galvijai daugiausia eksportuojama gyvi. Kiekviena šalis per metus išveža net iki 10 000 ekologiškai užaugintų galvijų, daugiausia jaunų veršiukų ir telyčių. Jauni mėsiniai gyvuliai dažniausiai iš ūkininkų superkami kaip įprastai užauginti ir eksportuojami tolimesniam penėjimui į Pietų ar Vakarų Europą, pastaraisiais metais dažnai į Turkiją. Daugumai ūkininkų nėra ekonomiškai naudinga toliau penėti gyvulius dėl pašarų kainos ir pelningo pardavimo kanalų trūkumo. Geras palankios kainos ir pastovios pasiūlos eksportui vystymo pavyzdys yra „Baltijos mėsinių galvijų aukcionas“ („[Baltic Beef Cattle Auctions](#)“), vykstantis Neretoje,

Latvijoje. Aukcionas organizuojamas kartą į mėnesį, kiekviename jų parduodama 300-400 jaunų gyvų veršių ir telyčių (vidutinis svoris 300-400 kilogramų). Apie pusę jų yra užauginti ekologiškai, bet vis tiek parduodami už įprastinę kainą, kadangi kol kas nesulaukta susidomėjimo iš ekologiškų prekių pirkėjų.

Kitas svarbus ramybės neduodantis faktas, susijęs su žemės ūkiu apskritai ir ekologiniu ūkininkavimu yra per mažos tiesioginės ES išmokos ūkininkams Baltijos šalyse ir Rytų Europos valstybėse. Bazinė išmoka Baltijos šalyse šiuo metu yra 4-5 kartus mažesnė nei kai kuriose Vakarų Europos valstybėse, todėl ūkininkai neturi galimybės pardavinėti savo produkcijos ES rinkoje už konkurencingą kainą. Tai svarbus veiksnys, nulemiantis, kodėl jauni mėsiniai galvijai yra parduodami vietoj tolimesnio jų penėjimo.

Numatoma, kad ateityje šios trys šalys ir toliau eksportuos ekologišką produkciją ir žaliavas, drauge augs jų vidinė rinka. Daugybė nenaudojamų ar pasyviai dirbamų žemės plotų žada geras ateities perspektyvas ekologinio ūkininkavimo augimui. Šis regionas nėra patraukli rinka eksportui, kadangi bendras visų trijų Baltijos šalių gyventojų skaičius nesiekia 8 milijonų.

Detalesnė informacija apie ekologinę rinką Baltijos šalyse bei 11 kitų Centrinės ir Rytų Europos šalių, apimanti pagrindinius gamintojus, eksportuotojus, didmenininkus ir mažmenininkus bei kitus galimus verslo partnerius, pateikiama [EkoConnect](#) tinklalapyje.

Autoriai: Gatis Caics ir Inka Sachse, EkoConnect; iš anglų kalbos vertė Ramunė Drankinaitė

* * * * *

5. Ekologiški grūdai iš Lietuvos eksportui į Skandinaviją ir Vakarų Europą

"Scandagra Lietuva", priklausanti Danijos DLG ir Švedijos Lantmannen šiuo metu yra didžiausias ekologinių grūdų eksportuotojas Baltijos šalyse. Seserinė įmonė "Farm Plant Eesti" Estijoje taip pat pradėjo prekiauti ekologiškais grūdais, o "Scandagra Latvia" dar tik planuoja pradėti netolimoje ateityje.

Lietuvoje apie 70 000 hektarų plotas yra naudojamas pilnai ekologiškai augalininkystei: grūdams, ankštiniams augalams ir jų mišiniams. Apie 1 700 ūkininkų užsiima tik augalininkyste. Scandagra šiuo metu dirba su maždaug 120 ūkininkų, dauguma iš jų yra partneriai jau kelerius metus. Įmonė kasmet eksportuoja apie 10-15 tūkstančių tonų ekologiškų grūdų, kas rinkoje sudaro apie trečdalį viso ekologiškų grūdų eksporto iš Lietuvos. Grūdai daugiausiai parduodami Skandinavijos šalims ir Vokietijai. Ekologiški grūdai sudaro apie 10% visų Scandagra grūdų eksporto. Žemiau produkto vadovas Andrius Gritėnas atsako į klausimus apie savo įmonę ir bendradarbiavimą su ūkininkais.

EkoConnect (EB): Papasakokite daugiau apie savo ilgalaikio bendradarbiavimo patirtį su ekologiškais grūdus auginančiais ūkininkais.

A. Gritėnas (AG): Bendradarbiavimas tarp dviejų šalių galimas tik tuomet, jei jis yra naudingas abiem pusėms. Ūkininkai ieško finansiškai stiprių verslo partnerių, kurie laikosi savo žodžio ir siūlo teisingas kainas. Prekybininkai ieškoti ūkininkų, kurie gali užtikrinti aukštą grūdų kokybę, turi galimybę sandėliuoti grūdus ir yra „lankstūs“ (gali krauti palaidus grūdus arba supiltus didmaišiuose). Ūkininkai turi būti geri verslininkai ir turi suprasti, kad norint gauti gerą kainą, jie turi turėti patrauklų produktą. Siekiant užtikrinti aukštą grūdų kokybę ypač svarbūs yra džiovavimo ir valymo įrenginiai. Dėl palyginti nedidelės paklausos, Lietuvoje nėra tiek daug aptarnavimo taškų, kur ūkininkai gali išdžiovinti ir išvalyti savo ekologinius grūdus. Nemažai ekologiškų grūdų prekybos įmonių turi savo saugyklas, tačiau jie dažnai bijo įsileisti ūkininkus su mažu grūdų kiekiu, ypač įmonės, dirbančios su palaidais grūdais. Grūdų užterštumas pesticidais visada buvo problema. Kadangi kokybė ir saugumas mums yra svarbiausi, mes artimai dirbame kartu su mūsų ūkininkais, be to, reguliariai tikriname savo grūdus, siekdami išvengti "netikėtų dalykų".

EC: Apibūdinkite, prašau, visos grandinės valdymą nuo konsultavimo laukuose iki transportavimo ir sandėliavimo.

A.G.: Mes, kaip prekybininkai grūdais, taip pat norėtume būti ūkininkų patarėjais. Yra didelis poreikis keisti ekologiškai ūkininkaujančių mąstymą. Lietuvos ūkininkai dažnai neinvestuoja pinigų į trąšas ar sėklas, nors taip galėtų padidinti derlių. Pavyzdžiai rodo, kad tiesiog pakeičiant grūdų veislę kai kurie ūkiai gavo dvigubą grūdų derlių, lyginant su jų vidutiniu derliumi.

Teigiamas dalykas yra tai, kad mūsų ekologiniai ūkiai tampa didesniais, o tai reiškia, kad ūkininkams yra lengviau investuoti į sandėlius ir grūdų apdorojimo įrenginius. Šiais laikais yra sunku užsiimti ekologišku verslu neturint saugyklų: ūkininkai turi parduoti grūdus iš karto po derliaus nuėmimo už mažesnę kainą arba gabenti grūdus ilgais atstumais į ekologiškais grūdais prekiaujančių įmonių sandėlius. Arba dar blogiau, jie turi par-

duoti savo ekologiškus grūdus kaip paprastus. Atsakingi prkaiutojai grūdais stengiasi kiek galima padėti ūkininkams, tačiau tokiais metais kaip šiemet, kai dauguma grūdų iš laukų atkeliauja su didele drėgme, net prekybininkai yra bejėgiai. Tai dar kartą įrodo, kaip svarbu ūkininkams turėti savo grūdų apdorojimo įrenginius.

EC: Pabaigai, gal galėtumėte pasakyti keletą žodžių apie ekologinių grūdų sektoriaus ateitį?

A.G.: Lietuvos rinkoje, iš vienos pusės, ekologiškų produktų vartojimas yra santykinai žemas ir ekologiškų produktų kainos yra per didelės vietos vartotojams, atsižvelgiant į jų pajamų lygį. Iš kitos pusės, Lietuva visada buvo žemės ūkio produktų ir grūdų eksportuotoja, taip pat šalis, eksportuojanti ekologiškus grūdus. Tačiau daug kas priklauso nuo Europos Sąjungos ir mūsų šalies politikos, nes be papildomos paramos ekologiniams ūkiams būtų sunku išgyventi. Pastaruosius keletą metų kainos Vidurio Europoje ir Skandinavijoje buvo gerai palaikomos ir kainų skirtumas tarp ekologiškų ir įprastinių grūdų buvo gana didelis. Kadangi vietinės rinkos auga, ūkininkų interesas investuoti į sandėlius, žinojimą „kaip“ ir kokybę išaugs. Šiuo metu daug ekologiškų grūdų yra parduodami kaip paprasti, tačiau su laiku tai turėtų pasikeisti.

Kalbino Gatis Caics, EkoConnect. Atsakymai Andriaus Gritėno, „Scandagra Lithuania“. Vertimas iš anglų kalbos Monikos Balčiauskaitės.

* * * * *

6. Darbiniai gyvuliai – modernu ar atgyvena?

Traktoriai dažniausiai vertinami kaip moderni varomoji jėga, atitinkanti šiuolaikinio žemės ūkio poreikius. Tuo tarpu darbiniai gyvuliai suvokiami kaip atgyvena. Ar tai tiesa?

2010 metais britų mokslininkas Paul Starkey pateikė Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijai (MŽŪO) ataskaitą, kurioje aprašoma darbinių gyvulių padėtis pasaulyje. Tai, kad traktorių naudojimas didina sintetinių trąšų bei dyzelinio kuro poreikį, yra svarbus ekonominis aspektas.

Traktorių naudojimas retai teigiamai paveikia ūkių finansines pajamas, bet jų darbo jėga mažina žmogiškųjų išteklių poreikį. Tai sukelia ekonominės urbanizacijos iššūkius. Vietovėse, kuriose žemė vis dar dirbama gyvulių pagalba (pvz., Rytų Europa), ūkininkai taip pat svarsto jų pakeitimą traktoriais. Anot MŽŪO ataskaitos, ekonomiškai naudingiau būtų likti prie darbinių gyvulių.

Vokiečių projektas „Humussphäre“ nuo 2005 metų vykdo praktines darbinių gyvulių panaudojimo studijas. Rezultatai rodo, kad darbiniai gyvuliai gali pasiūlyti pačius naujausius sprendimus ateities žemės ūkiui.

Remdamiesi MŽŪO išvadomis ir teigiamais savo pačių studijų rezultatais, „Humussphäre“ ieško tiek didelių, tiek mažų ūkių, kuriuos domintų traktorių ir darbinių gyvulių teikiamos ekonominės naudos palyginimas, atsižvelgiant į konkretaus ūkio ypatybes.

Klaus Strüber, projekto „Humussphäre“ vadovas, mielai suteiks jums išsamesnės informacijos.

Literatūra: Starkey, P. (2010): Livestock for traction: world trends, key issues and policy implications - Food and Agriculture Organization (FAO), 42 psl.

Strüber, K. (2011): Humussphäre, Projektbericht Nr. 7 - Projektarbeit der GLP, 57 psl.

Autorius: Klaus Strüber, Vokietija, ūkininkas ir projekto „Humussphäre“ vadovas. El. paštas: info@hof-hollergraben.de, telefonas: 0049 4528 764.

Iš anglų kalbos vertė Ramunė Drankinaitė

* * * * *

7. Naujas bendras ekologinio ženklavimo tinklas Europos mastu

Nuo 2012 m. lapkričio 29 d. susijungė dvi ekologinio ženklavimo platformos „**EASY-CERT**“ ir „**bioC**“. Jos dabar disponuoja detaliais ir patikrinta informacija (skaitmeniniai sertifikatai, patvirtintos etiketės, t.t.) apie 60,000 sertifikuotų žemės ūkio valdytojų, perdirbimo įmonių ir prekybos kompanijų daugelyje Europos valstybių ir už jos ribų.

„EASY-CERT“ ir „bioC“ jau ėmė taikyti Europos Sąjungos ir Šveicarijos reikalavimus dėl skaitmeninių sertifikatų teikimo, kurie įsigalios nuo 2013 m. sausio 1 d. Naujai ir plačiau prieinamos paslaugos užtikrina aiškumą tarptautinėje ekologinio ženklavimo sistemoje.

„EASY-CERT“ ženklavimo platforma įkurta prieš kelerius metus dviejų ženklintojų: Šveicarijos kompanijos „bio.inspecta AG“ ir Austrijos „Austria Bio Garantie“. „bioC“ GmbH turi dešimties metų antrinės platformos Vokietijoje valdymo patirtį. „bioC“ GmbH ir „EASY-CERT“ bendradarbiavimas padidins skaidrumą ir tikrumą Europos ekologiškų prekių rinkoje, pažymi Ueli Steiner, „bio.inspecta AG“ generalinis direktorius ir „EASY-CERT“

iniciatorius.

Kiti ženklintojai taip pat skatinami pateikti turimus duomenis apie jų paženklintus valdytojus ir kompanijas taip papildant turimus sąrašus ir prisidedant prie Europos ekologinės rinkos skaidrumo didinimo. „Šiuo bendradarbiavimu mes paklojome pamatą Europos registru“, pabrėžia Rolf Mäder, „bioC“ GmbH valdantysis direktorius.

Daugiau informacijos ir kontaktiniai asmenys: Rolf Mäder, „bioC“ GmbH generalinis direktorius: Rolf.Maeder@bioC.info, Ueli Steiner, „EASY-CERT“, „bio.inspecta AG“ generalinis direktorius, info@easy-cert.com.

Šaltinis: „EASY-CERT“ ir „bioC“ pranešimas spaudai, 2012 m. lapkričio 29 d.

Iš anglų kalbos vertė Ramunė Drankinaitė

* * * * *

8. Ekologinio Marketingo Forumas 2013 – nauja tinklų kūrimo koncepcija ir išplėstinė paroda

2013 m. birželio 17-19 d., Varšuvoje jau aštuntą kartą duris atvers *Ekologinio marketingo forumas (EMF)*. Vidurio ir Rytų Europos ekologinės prekybos paroda ir tinklų konferencija, tai pagrindinis Centrinės ir Rytų Europos ekologinės rinkos

sektorius susitikimas, kuris vėl pritrauks ekologines įmones, ekologinių produktų rinkos ekspertus ir kitus dalyvius iš 30 Europos šalių.

Europos ekologinės rinkos kalendoriuje, jau gerai žinomas Ekologinio Marketingo Forumas. 2013 m. jis pateiks daugybę pokyčių: bus išplėsta ekologinių maisto produktų ir ne maisto produktų paroda, parodos dalyviai turės galimybę parduoti savo produktus. Parodos forume taip pat bus verslo tinklų standai skirtingoms produktų kategorijoms. Be to, parodos dalyviai ir lankytojai turės galimybę surengti trumpas prezentacijas, ekspertai teiks nemokamas individualias konsultacijas. Dar viena EMF naujovė, tai specialūs mokymai ekologiniams mažmenininkams bei trumpi tinklų posėdžiai, kurių metu dalyviai galės užmegzti daugiau ryšių. Nauja EMF kainų politika pritrauks dar daugiau dalyvių ir lankytojų. Tikimasi sulaukti ekologinių gamintojų, perdirbėjų, prekybininkų, mažmenininkų ir kitų ekologinių ekspertų iš maždaug 30 Europos šalių.

Svarbi renginio dalis, tai sinchroninis vertimas tarp anglų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbų. Vadovaujantis šūkiu „Viskas apie teisingų žmonių susitikimą“ bus aptariamoms plėtros ir bendradarbiavimo temos.

EMF tikslas yra auganti ir besiplečianti kooperacija šalyse ir tarp šalių. „Sparčiausiai auganti Europos ekologinės rinkos dalis yra rytuose. 2013 m., EMF vėl suburs ekologinės rinkos dalyvius iš Rytų ir Vakarų Europos, bus sudarytos galimybės naujiems ryšiams ir vystymuisi“, - sako Bernhard Jansen, EkoConnect pirmininkas, pagrindinis forumo

OMF 2012; EkoConnect

organizatorius. "Aš itin džiaugiuose sėkmingu bendradarbiavimu su [Biofach Niurnbergo](#)" ir "[Polska Ekologia](#)", kurie mums padeda pakviesti daugiau ekologinių bendrovių."

2013 m. EMF dalyvaus ne tik "Biofach" ir gamintojų asociacijos "Polska Ekologia", bet ir ekologinės žemdirbystės asociacija "[Ekoland](#)", Lenkijos Konsultacinis Centras [CDR](#) ir Ekologinių Mažmenininkų Asociacija ([ORA](#)). Forumas bus globojamas [IFOAM ES grupės](#) ir Lenkijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos.

Išsamesnė informacija ir registracija tinklapyje www.organic-marketing-forum.org. Išankstinėms rezervacijoms, iki 2013m. vasario 28d., taikoma nuolaida.

Autoriai: Gatis Caics and Bernhard Jansen, EkoConnect
Redagavo Zita Šidlauskaitė

* * * * *

9. Naujos, su ekologine žemdirbyste susijusios knygos

Neseniai rusų ir anglų kalbomis buvo išleistos kelios su organine žemdirbyste susijusios knygos, todėl daug svarbių žinių turi būti perkelta į Rytų Europą.

1. **“Organinis žemės ūkis”** (anglų k. “Organic agriculture”, rusų k. «Органическое сельское хозяйство»), 2010, 396 puslapiai

Autoriai: Borivoj Šarapatka, Jiří Urban ir kolegos

Kalbos: Rusų ir Anglų

Apie: Į praktiką orientuotas vadovėlis, suteikiantis informacijos apie augalininkystę, dirvožemio, augalų auginimą, mitybą ir tręšimą, piktžolių kontrolę, daugiametės pievos, vaisių ir daržovių auginimą, vynuogininkystę ir vyno gamybą, gyvulininkystę. Joje taip pat rasite skyrių apie ekologinės žemdirbystės Europoje istoriją ir dabartį, poveikį aplinkai ir reglamentavimą. Knygos pagrindą sudaro Čekijos žemės ūkio ir Čekijos aplinkos ministerijos parengtas leidinys.

Kur įsigyti: visą informaciją galima rasti leidėjo BioInstitut interneto puslapyje: www.bioinstitut.cz skiltyje “Publikacijos”

2. **“Ekologinis žymėjimas”** (rusų k. («Экологическая маркировка»), 2012, 128 puslapių

Autoriai: Elena Smirnova

Kalba: Rusų

Apie: knygoje aprašomas įvairių tipų ekologinis ženklavimas, skirtas maisto, tekstilės, kosmetikos prekėms, prekėms iš medienos, ekologiškai statybai ir pan. Joje taip pat apibūdinamas ir ekologinis sertifikavimas.

Kur įsigyti: knygą galite užsisakyti internetu iš spausdintojo “The Green Book” jų interneto puslapyje www.zelenayakniga.ru.

3. **Knygos „Sveika mityba“ vertimas iš vokiečių ir rusų kalbų** (vokiečių k. “Vollwert-ernährung”, rusų k. «Полноценное питание»)

Autoriai: Karl von Koerber / Thomas Männle / Claus Leitzmann, iš vokiečių į rusų kalbą vertė Aleksej Ursulenko

Kalba: Rusų

Apie: Knygoje aprašomi sveikos mitybos principai ir paaiškinama kaip kiekvienas žmogus gali išlaikyti gerą sveikatą rinkdamasis sveikus maisto produktus. Knygoje aprašoma, kad mūsų mityba atsiliepia ne tik mūsų sveikatai, bet ir aplinkai.

Kur įsigyti: dėl papildomos informacijos prašom susisiekti su vertimo autoriumi Aleksej Ursulenko (e-mail ursulenko@mail.ru).

4. **“Didelės vertės gamtinis ūkininkavimas Europoje. 35 Europos valstybės – patirtis ir perspektyvos”** (anglų k. **“High Nature Value Farming in Europe. 35 European countries - experiences and perspectives”**), 2012, 500 puslapių

Autoriai: kiekvienam knygos skyriui yra atskiras autorius atsižvelgiant į šalį. Pilną autorių sąrašą rasite čia.

Kalba: Anglų

Apie: Knygoje išsamiai pristatomas didelės vertės gamtinis ūkininkavimas ir vietos ekspertų komentarais pristatoma, kaip tai gali būti įdiegta 35 Europos valstybėse. Leidinys gausiai iliustruotas spalvotomis fotografijomis, žemėlapiais ir skaičiais.

Kur įsigyti: knygą galima įsigyti Europos gamtos apsaugos ir gamymo forumo interneto puslapyje: efncp.org/publications/books.

* * * * *

wollmerstaedt communications

Green Marketing for a better world. ↗ www.youyou.eu

* * * * *

Ar Jums patiko šis informacinis laiškas?

Jei taip, būtume dėkingi, jei jį rekomenduotumėte savo draugams, partneriams ir kolegoms. O jei turite bet kokių pastabų, komentarų ar pasiūlymų, kaip patobulinti šį leidinį, susisiekite su EkoConnect. Jūsų atsiliepimai apie straipsnių temas bei straipsnių vertimų kokybę mums yra labai svarbūs.

Jeigu norite gauti šį informacinį laišką tiesiai į savo elektroninį paštą, atsiųskite mums trumpą laišką su tema “Užsisakyti informacinį laišką” į redaktion@ekoconnect.org. Jei nebenorite gauti naujienraščio, parašykite laišką su tema “Atsisakyti informacinio laiško”.

Šis informacinis laiškas yra jungtinis EkoConnect projekta. Naujienraščio tekstus verčia vertėjai savanoriai. Jei Jus domina galimybė prisidėti prie vertimų, prašome nedvejoti ir susisiekti su mumis, visada džiaugiamės sulaukę pagalbos.

Su geriausiais linkėjimais,

Jūsų redaktorių komanda

-

EkoConnect yra ne pelno organizacija Vokietijoje, kuri remia informacijos, žinių, patirties mainus ekologinio žemės ūkio srityje. Organizacija tarnauja kaip tinklas žmonėms ir organizacijoms, kurie susiję su ekologiniu sektoriumi Vakarų ir Rytų Europoje, jų susitikimams bei bedrai veiklai.

Pagrindinis siekis yra paremti ilgalaikį ekologinio ūkio vystymą Vidurio ir Rytų Europoje, sustiprinti ryšius tarp dalyvių bei skatinti ekologiškų maisto produktų dispoziciją. EkoConnect veikia kaip centrinė informacijos būstinė, skatina susitikimų galimybes, patirties pasikeitimą bei kvalifikacijos kėlimą, remia privačias bei valstybines įstaigas vystant ekologiško ūkio struktūras. EkoConnect remiama specialistų tarybos, kuri jai teikia patarimus tiek turinio atžvilgiu tiek strateginiais klausimais.

Narystė

EkoConnect nariai yra ekspertai ir organizacijos iš visos Europos su ilgamete patirtimi ekologiško ūkio struktūrų realizavime ir ne-ekspertai, kurie domisi ekologinės idėjos mokymu ir parama. Jūs galite padėti mums mūsų darbe, tapdami „remiančiu nariu“ arba „etatinu nariu“. Prašom užpildyti registracijos blanką mūsų svetainėje (www.ekoconnect.org). Jūs jau esate narys? Tuomet pakvieskite bendradarbius, draugus ar kitus besidominčius tapti EkoConnect nariais.

10. Artimiausi renginiai

Data	Renginys	Vieta	Tema	Interneto puslapis
15.01.2013	“Ökologisch Handeln”	Žemutinė Silezija, Lenkija	Seminaras: Gyvūnų sveikata konsultantams ir ūkininkams	www.ekoconnect.org
23.1.2013 – 24.1.2013	BioVak 2013	Zvolė, Olandija	Tvaraus vartojimo grandinės prekybos paroda	www.biovak.nl
13.2.2013 – 16.2.2013	BioFach & Vivanness	Niurnbergas, Vokietija	Pirmaujanti pasaulyje ekologiškų produktų prekybos mugė	www.biofach.de www.vivanness.de
05.03.2013	“Ökologisch Handeln”	Žemutinė Silezija, Lenkija	Seminaras: verslo valdymas ir tiesioginė rinkodara	www.ekoconnect.org
07.4.2013 – 08.4.2013	Natural and Organic Products Europe 2013	Londonas, Didžioji Britanija	Natūralaus, tvaraus, organinio ir sveiko gyvenimo būdo produktų paroda	www.naturalproducts.co.uk
14.4.2013	BioWest	Diuseldorfas, Vokietija	Ekologiškų produktų prekybos paroda	www.biowest.info
19.4.2013 – 21.4.2013	Biostyl 2013	Praha, Čekija	8-oji sveikos mitybos ir sveikos gyvensenos mugė	www.biostyl.cz
28.4.2013	BioOst	Berlynas, Vokietija	Nacionalinė ekologiškų produktų paroda	www.bioost.info
16.5.2013 – 19.5.2013	Ecology – Izmir 2013	Izmyras, Turkija	Pagrindinė Turkijos ekologiškų produktų prekybos mugė	www.ekolojiizmir.com
23.5.2013 – 25.5.2013	BioFach China	Šanchajus, Kinija	Tarptautinė ekologijos mugė ir paroda. Pirmąjanti Azijos ekologinės rinkos paroda	www.biofach-china.com
24.5.2013 – 26.5.2013	EKOGALA 2013	Žešuvas, Lenkija	Ekologinė maisto ir produktų mugė	www.ekogala.eu
8.7.2013 – 10.7.2013	7 th European Organic Congress	Vilnius, Lietuva	Liepos 8 - ekskursijos, Liepos 9–10 kongresas: ekologinės veiklos kaip alternatyvos darniai Bendrajai žemės ūkio politikai (BŽŪP) reglamentavimo apžvalga.	www.organic-congress-ifoameu.org
17.6.2013 – 19.6.2013	Organic Marketing Forum 2013	Varšuva, Lenkija	Europos Rytų-Vakarų ekologinė prekybos paroda ir konferencija. Pagrindinė ekologinio sektoriaus susitikimų vieta Centrinėje ir Rytų Europoje.	www.organic-marketing-forum.org
27.6.2013 - 30.6.2013	BioFach América Latina / Bio Brazil Fair 2013	San Paulas, Brazilija	Tarptautinė ekologinės prekybos paroda ir konferencija	www.biofach-americalatina.com

Iš anglų kalbos vertė Vaidotas Kilkus

* * * * *